

I Ogólnopolska Konferencja Naukowa WIAD19: „Projektowanie dla Różnorodności” (Toruń, 23 lutego 2019 r.)

W ramach obchodów Światowego Dnia Architektury Informacji (ang. *World Information Architecture Day* – WIAD) organizowanego przez międzynarodowy Instytut Architektury Informacji (ang. *The Information Architecture Institute*) na całym świecie 23 lutego 2019 r., w Instytucie Informacji Naukowej i Bibliologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (INIB UMK) odbyła się I Ogólnopolska Konferencja Naukowa WIAD19: „Projektowanie dla Różnorodności”. Wydarzenie zorganizowało Koło Naukowe Doktorantów „Pytanie” (którego prezesem jest Weronika Kortas z INIB UMK), wraz z dr hab. Veslavą Osińską z INIB UMK, opiekunką Koła. Program konferencji dostępny jest na stronie: <http://wiad19torun.mystrikingly.com/#program>

Konferencja podzielona była na dwie części. W pierwszej, teoretycznej, znalazło się sześć paneli, a w nich 29 referatów. W części drugiej, warsztatowej, można było spróbować swoich możliwości w przeprojektowaniu internetowego sklepu niezależnej marki modowej.

Symposium rozpoczął film, w którym ludzie obchodzący WIAD w różnych krajach składali życzenia z tej okazji. Następnie uczestników konferencji powitały: prodziekan Wydziału Nauk Historycznych UMK dr hab. Małgorzata Fedorowicz-Kruszewska oraz dyrektor INIB UMK prof. dr hab. Ewa Głowacka. Po tym wstępie swoje referaty wygłosili honorowi goście konferencji. Pierwszy z nich, dr Stanisław Skórka z Instytutu Nauk o Informacji Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie (INI UP), przedstawił rozwój inteligentnych (ang. *smart*) rozwiązań w wielu dziedzinach naszego życia. Następnie Peter Morville, prezes firmy Semantic Studios, zajmującej się doradztwem w dziedzinie architektury informacji i wyszukiwania, opowiedział zdalnie o projektach, nad którymi obecnie pracuje oraz wskazał na duży potencjał projektowania dla różnorodności. W trzecim wystąpieniu dr Błażej Zyglarski z Wydziału Matematyki i Informatyki UMK przedstawił program uczący dzieci programowania. W ostatnim, czwartym, referacie Małgorzata Rychel z firmy Allegro pokazała wyniki badań nad dostępnością serwisów internetowych dla osób niewidomych i niedowidzących.

Po pierwszej, mającej charakter wprowadzający, sesji obrady zostały przeniesione z auli do sal wykładowych, gdzie w pięciu sesjach tematycznych podjęto rozważania nad tematem architektury informacji. Dwie z nich odbywały się równolegle, przez co w niniejszym sprawozdaniu opisano jedynie wybrane wystąpienia.

W pierwszym bloku, moderowanym przez dr Natalię Pamułę-Cieślak z INIB UMK, zatytułowanym „Projektowanie AI dla różnych środowisk”, wygłoszono cztery referaty. Pierwszy z nich dotyczył preferencji naukowców korzystających z serwisu Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego (OPI-PIB). Ich uwagi, spostrzeżenia i oczekiwania zebrały, przeanalizowały i przedstawiły Katarzyna Turczyn i Agnieszka Lepianka z OPI-PIB. Innym środowiskiem są pracownicy Centrum Ubezpieczeń Komunikacyjnych, dla których Radosław Klimas stworzył serwis „Nasz CUK”. W referacie autor opowiedział o pomysłach, jego realizacji i rezultatach. Zaprojektowana przez niego witryna jest dostępną tylko dla pracowników stroną intranetową, na której można wymieniać się informacjami służbowymi. Aktywność na niej jest mobilizowana za pomocą grywalizacji, co zdaniem twórcy sprawdza się doskonale. W kolejnym referacie Filip Gołębiwski z UMK, prezes zarządu Instytutu Dyskursu i Dialogu, opowiedział o formularzu analizy przekazu medialnego, który służy wolontariuszom do zgłaszania wszelkiego rodzaju nadużyć ze strony mediów opowiedział o programie obywatelskiego monitoringu mediów INDID Media Watch, w ramach którego wolontariusze mają

możliwość zgłaszania wszelkiego rodzaju nadużyć w środkach masowego przekazu. Na zakończenie tego bloku referatów Angelika Głowacka z INIB UMK przedstawiła dokonania firmy Apple w projektowaniu sprzętu elektronicznego i oprogramowania do niego, wskazując na przewodnią koncernu Apple rolę w tym procesie.

W popołudniowym bloku, prowadzonym przez dr. Piotra Ruderę z INIB UMK, wygłoszono siedem referatów dotyczących pozytywnych i negatywnych doświadczeń użytkowników Internetu, telewizji oraz książek. Magdalena Cyrklaff-Gorczyca z INIB UMK omówiła wyniki badań własnych. Prelegentka przeanalizowała stopień wykorzystania Internetu przez grupę toruńskich seniorów (167 osób w wieku od 51 do 85 lat). Okazało się, że ich umiejętności były stosunkowo wysokie i różnorodne. Wielu z nich świetnie radziło sobie z nowoczesną technologią. Gabriela Miśkiewicz z INI UP opowiedziała o projektowaniu dla osób niewidomych. Z kolei Sławomir Sępski zapoznał zebranych w audytorium z dostępnością treści w języku migowym w telewizji i w Internecie. Dodatkowo referent poddał krytycznej analizie materiał z Polski i Niemiec, ukazujący się w tych mediach. Wynika z niej, że najczęściej nie rozumiemy i nie dostrzegamy problemów osób głuchoniemych, co przekłada się na małą ilość treści dla takich odbiorców, a i te już istniejące nie spełniają wszystkich standardów.

Hanna Gawel z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego opowiedziała, na podstawie własnych testów, o trudnościach językowych, z jakimi styka się arabskojęzyczny odbiorca witryn. Prelegentka wskazała na potrzebę zapoznania się z kulturą i językiem arabskim, mocno różniącymi się od naszych, przed przystąpieniem do prac nad układem treści na stronie skierowanej do osób arabskojęzycznych. Anna Dąbek z INI UP zapoznała słuchaczy z wynikami ankiety dotyczącej układu treści w podręczniku do geografii. A Katarzyna Barcik i Iwona Szymbara, także z INI UP, przedstawiły rozwój ilustracji w książkach dla dzieci na przestrzeni minionych kilkudziesięciu lat. W ostatnim wystąpieniu Milena Jędrzejewska z Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie opowiedziała o wielokulturowym środowisku użytkowników Biblioteki Publicznej w kanadyjskim Calgary, na podstawie własnych doświadczeń z rocznego wolontariatu w tej instytucji. Tamtejsze władze promują bibliotekę jako trzecie miejsce (ang. *third place*) oraz wspierają imigrantów w procesie integracji.

W ostatnim bloku, poświęconym wizualizacji, prowadzonym przez dr hab. Veslavę Osińską wysłuchano czterech wystąpień. Sebastian Michalski z Wyższej Szkoły Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu zapoznał audytorium ze swoimi projektami interfejsów wizualnych dla aplikacji wojskowych. Aneta Dąbrowska-Korzus z INIB UMK na konkretnych przykładach przedstawiła, jak za pomocą infografik można manipulować przekazem treści. Daniel Biesiada i Szymon Jankowski z UMK pokazali i omówili graficzną aplikację Morph, umożliwiającą tworzenie obrazów przypominających nowoczesną sztukę. Następnie porównali wyniki pracy Morpha z dziełami artystów i doszli do wniosku, że efekty pracy ludzi i aplikacji nie różnią się znacząco. Adam Szalach z INIB UMK omówił działanie platformy Google Classroom z perspektywy ucznia i nauczyciela. Prelegent przedstawił zalety i wady platformy.

Podsumowując, należy docenić trud organizatorów włożony w przygotowanie tak dużego wydarzenia. Konferencja zgromadziła około 60 zainteresowanych tematyką architektury informacji. Szkoda, że obok bardzo dobrych referatów pojawiły się również przeciętne, co popsuło ogólny odbiór imprezy. Minusem był także brak dyskusji na zakończenie większości paneli. Spośród czterech bloków omówionych w niniejszym sprawozdaniu, tylko po jednym miała miejsce krótka dyskusja.

Mariusz Balcerek

ORCID 0000-0002-1007-8042

Wojewódzka Biblioteka Publiczna – Książnica Kopernikańska w Toruniu